

ร่างกฎหมายอาหารปลอดภัยของสหรัฐอเมริกา

ตุลาคม 2550

ในช่วงเวลาไม่กี่เดือนที่ผ่านมา สหรัฐอเมริกาประสบปัญหาสินค้าอาหารนำเข้าที่ไม่ปลอดภัยหลายครั้ง เช่น กรณีการปนเปื้อนเมลามีนในอาหารสัตว์เลี้ยงจากจีน และกรณีการตรวจพบสารตกค้างในอาหารทะเลจากจีน จนนำไปสู่การห้ามนำเข้า (ban) สินค้า 5 ประเภทจากจีน เช่น กุ้ง ปลาไหล และปลาบาศา ซึ่งกรณีปัญหาเหล่านี้ได้ก่อให้เกิดกระแสความวิตกเกี่ยวกับสินค้าอาหารไม่ปลอดภัยในสหรัฐเป็นอย่างมาก เพราะชาวอเมริกันมีความเชื่อมาโดยตลอดว่าอาหารในสหรัฐเป็นอาหารที่ปลอดภัยที่สุดแห่งหนึ่งของโลก

กระแสความวิตกในความปลอดภัยของอาหารส่งผลให้ประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช แห่งสหรัฐอเมริกาออกคำสั่ง (Executive Order) แต่งตั้งคณะทำงานการนำเข้าสินค้าที่ปลอดภัย (Working Group on Import Safety) จำนวน 12 คน เพื่อทำการทบทวนกระบวนการนำเข้า วิธีการนำเข้าสินค้าที่ปลอดภัย และวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ของผู้นำเข้าสหรัฐในการเลือกผู้ผลิตต่างประเทศ การตรวจสอบโรงงาน การตรวจสอบสินค้าก่อนจะกระจายถึงมือผู้บริโภค และสำรวจอำนาจและการปฏิบัติของภาครัฐในปัจจุบัน ซึ่งขณะนี้คณะทำงานดังกล่าวได้จัดทำข้อสรุปและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงและส่งเสริมการนำเข้าสินค้าที่ปลอดภัยแก่ประธานาธิบดีแล้ว

ในเวลาต่อมา สมาชิกวุฒิสภาของสหรัฐหลายคนได้เสนอร่างกฎหมายหลายฉบับเพื่อต้องการสร้างความเชื่อมั่นว่าอาหารที่ผลิตและอาหารที่นำเข้ามาจำหน่ายในสหรัฐเป็นอาหารปลอดภัย

ร่างกฎหมายอันเกี่ยวกับอาหารปลอดภัยของสหรัฐที่น่าสนใจ ได้แก่

ร่างกฎหมายอาหารปลอดภัย (Safe Food Act 2007) ซึ่งจะตั้งองค์กรใหม่เป็นองค์กรอิสระด้านอาหารปลอดภัยเพื่อดูแลและบังคับใช้กฎหมายด้านอาหารปลอดภัยทั้งหมด ตั้งมาตรฐานการแปรรูปอาหาร ตั้งระบบการรับรองอาหารนำเข้า และรณรงค์ให้ความรู้ด้านอาหารปลอดภัย

ร่างกฎหมายอาหารและยานำเข้าปลอดภัย (Food and Drug Import Safety Act 2007) ซึ่งจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมอาหารที่นำเข้า 50 ดอลลาร์/รายการ เพื่อใช้ในการตรวจสอบอาหารนำเข้าและพัฒนางานวิจัยการตรวจสอบอาหาร

ร่างกฎหมายเนื้อและเนื้อสัตว์ปีกที่ปลอดภัย (Meat and Poultry Traceability and Safety Act of 2007) ซึ่งจะตั้งระบบทวนสอบย้อนกลับ (traceability) ทุกขั้นตอนการผลิต การแปรรูป และการจัดจำหน่ายเนื้อและเนื้อสัตว์ปีก

ร่างกฎหมายอาหารนำเข้าปลอดภัย (Imported Food Safety Act of 2007) ซึ่งกำหนดให้ ทบพวน ตรวจสอบ และรับรองระบบการตรวจสอบ อาหารของต่างประเทศ และเสนอเก็บ ค่าธรรมเนียมอาหารที่นำเข้า 20 ดอลลาร์/รายการ เพื่อใช้ในการตรวจสอบอาหารนำเข้า

ร่างกฎหมายประกันอาหารปลอดภัย (Assured Food Safety Act 2007) ซึ่งกำหนดให้ กระทรวงเกษตรและองค์การอาหารและยา (FDA) ร่วมกันตั้งระบบการรับรองอาหารนำเข้าทุกชนิด และให้กระทรวงเกษตรและองค์การอาหารและยาห้ามการนำเข้าอาหารที่ไม่ได้มาตรฐานความปลอดภัย จนกว่าจะได้ตรวจโรงงานและแก้ไขข้อบกพร่องที่เพียงพอ รวมถึงเสนอให้เรียกเก็บ ค่าธรรมเนียมอาหารที่นำเข้า 20 ดอลลาร์/รายการ เพื่อใช้ในการตรวจสอบอาหารนำเข้า

นอกจากนี้ ยังมีร่างกฎหมาย (H.R.1760/S.1149) ซึ่งเสนอให้อำนาจแก่มลรัฐต่างๆในการ ตรวจสอบเนื้อวัวและเนื้อสัตว์ปีก หากกระทรวงเกษตร (USDA) เห็นว่ามลรัฐนั้นสามารถตรวจสอบ ได้มาตรฐานทัดเทียมส่วนกลาง

จากตัวอย่างเหตุการณ์ข้างต้นจะเห็นว่าการดำเนินกิจกรรมทางการค้าระหว่างประเทศ นับวันจะยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้นเพราะมีการสร้างมาตรฐานนำเข้าดังที่ปรากฏแม้ว่าสหรัฐฯจะได้รับ ผลกระทบจากการนำเข้าสินค้าจากจีนแต่มาตรการต่างๆที่จะออกมานั้นจะครอบคลุมทุกประเทศ ที่ ว โ ล ก ซึ่ง ดู แ ล ้ ว ไ ม่ น ่า จ ะ ยุ ตี ธรรมกับประเทศอื่นๆที่ทำดีอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามอยากจะให้ประเทศไทยลองคิดดูว่าอนาคตของ การนำเข้าสินค้าเพื่อการบริโภคจะเป็นอย่างไร มีความจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องปกป้องผู้บริโภคใน ประเทศ และมีความจำเป็นหรือยังที่จะต้องพัฒนาความรู้ให้กับผู้บริโภคเพราะผมเชื่อว่าของดีมี มาตรฐานไม่จำเป็นต้องแพง ได้ข่าวว่าขณะนี้มีการเตรียมการที่จะออกกฎหมายฉบับหนึ่งซึ่งจะให้ ผู้ผลิตสินค้ารับผิดชอบต่อผลิตภัณฑ์หากไปทำความเสียหายให้กับผู้บริโภคซึ่งเรียกเป็น ภาษาอังกฤษว่า Product Liability Law ซึ่งน่าสนับสนุน

นอกจากนี้ในมาตรา 61 วรรคสองของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันก็สนับสนุนให้จัดตั้งองค์กร เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐซึ่งผมก็เห็นว่าเป็นเรื่องที่ดีและขอให้ทุก ภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมเป็นเนื่องจากทุกคนเป็นผู้บริโภคไม่จำกัดว่าเป็นนักวิชาการ นักธุรกิจ หรือองค์กรภาคสังคมเพื่อให้เกิดความสมดุลและนำไปสู่การคุ้มครองผู้บริโภคและสนับสนุนการค้า ในเวลาเดียวกันต่อไป

